N°. 3057 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. franko te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

DONDERDAG 21 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uithoofde van den HEMELVAARTSDAG, zal De Tijd morgen avond niet verschijnen.

AMSTERDAM, 20 Mei.

Het is blijkbaar dat de Tweede Kamer zich *con amore* vermeidt in de jagtwet en dat niet weinigen harer leden liefhebbers zijn.

Gisteren immers, den 4den dag der beraadslaging, is nog de gansche zitting gewijd geweest aan de behandeling van artt. 13—18; maar art. 18 is niet kunnen worden afgedaan.

Amendementen zijn voorgesteld, aangenomen, of in menigte verworpen. Wij hebben daarop geene aanmerkingen. Het verslag van de *Staats-Courant* geeft onderscheidene bijzonderheden, die wij hier niet behoeven op te sommen. Alleen vermelden wij hier het feit, dat, op voorstel van den heer Westerhoff, de zwanen en ganzen, als schadelijk waterwild vogelvrij zijn verklaard. Het zal niet zonder eenige bezorgdheid worden vernomen door de houders [illegible], maar genoegen doen aan de liefhebbers van taai en geil wild.

Sinds jaren hebben wij — en tot ons leedwezen vruchteloos — geklaagd, dat de groote belangen des lands aan kleine partij-inzigten werden opgeofferd onder den dekmantel van kerkelijke motieven. Herhaaldelijk hebben wij aangetoond, hoe, om kleine plaatselijke of persoonlijke voordeelen, kerkelijke hartstogten werden in beweging gebragt en daarop al de veerkracht der natie werd gevestigd, middelerwijl de groote staatsbelangen werden over 't hoofd gezien. Dat is een groote ramp geweest, waarvan wij de schadelijke gevolgen nog lang kunnen gevoelen.

Wilde men een strijd over de waarheden des geloof — verre van het te betreuren, wij zouden 't toejuichen. Het zoude een vruchtbaar kamp zijn van de waarheid tegen de dwaling en van 't geloof tegen 't ongeloof, waarvan de gezegende gevolgen niet zouden uitblijven.

Maar een strijd van kleine geldelijke voordeelen, hier te gunnen, ginds te ontnemen, elders te bemagtigen, en die met doldriftigen hartstogt opgezet en opgevoerd tot de hoogste quæstie van Staat, — wat wil die voortbrengen anders, dan 'tgeen wij beleven, verval zoowel in kerkelijke als staatsaangelegenheden? Als wij nog eenige jaren moeten verblijven in de rigting, waarin Nederland zich thans beweegt, dan kan 't geen twijfel lijden, of wij gaan met rassche schreden het begin van het einde te gemoet.

Begint men dat in te zien? Wij hopen 't. Althans er vertoonen zich eenige sporen, die eene wending beloven.

Toen wij in 't verleden jaar, in een eenigzins uitvoerig en warm betoog aantoonden, hoe bij den kleingeestigen strijd der politieken, die de kerkelijken exploiteeren, de wezenlijke belangen van den Staat worden verwaarloosd, ging er een kreet op van verontwaardiging in al de kerkelijk-protestantsche organen, die in de dienst zijn der politieken. Allen riepen ons met bitterheid toe, dat de *Tijd* een werkelijken strijd voerde, dat hij de stoffelijke belangen voor de godsdienstige trok, enz. enz. Wij hebben daarop niet geantwoord, omdat het onnoodig was der kwade trouw het woord te staan. Men was toen druk in de weer, om eene nieuwe kerkelijke beweging ten dienste der politieken te organizeeren. En dewijl onze beschouwingen daarover den partijhoofden in den weg stonden, zoo was het onvermijdelijk, dat zij moesten worden gesmoord.

Intusschen, de waarheid wordt nooit vruchteloos gezegd. Want, wat hebben wij beleefd? Naauwelijks hadden de politieken, door middel der kerkelijken, het roer van Staat bemagtigd, of zij hebben zich geworpen, met al de kracht die in hen was, op de zuiver stoffelijke belangen, in de hoop van daardoor de kerkelijke quæstie op den achtergrond te schuiven. En al de lieden, die eenige maanden te voren ons waren te lijf gevallen, hebben zich gehaast om met beide handen die plotselinge wending der politieken toe te juichen.

Onze tegenstanders hebben daardoor het bewijs geleverd, dat hunne kerkelijke agitatie slechts was eene tooneelvertooning om politieke uitkomsten te verkrijgen; en ten anderen, dat het noodig was om van het ingeslagen pad terug te komen, dewijl het ten verderf leidt. Wij hebben nooit iets anders beweerd.

Dan — en het was noodig voor de publieke moraliteit — zij, die de kerkelijke beweging hadden geleid, om zich eene politieke baan te breken, waren niet bij magte om den wagen van Staat uit het spoor te rukken, waarin zij hem hadden geworpen. Wij noemen dat een geluk bij een ongeluk. Omdat het voorbeeld, 'twelk die politieken ons geven, eene waarschuwing is voor toekomstige eerzuchtigen, die den Staat zouden willen beroeren om kerkelijke motieven. Zij kunnen uit de geschiedenis der jongste jaren leeren, dat wie 't volk in beweging brengt, onder voorwendsel van godsdienst, ten einde er voordeel uit te behalen, voor zich-zelven een mijn opwerpt, waarvoor hij vast staat, zoodra het beoogde doel bereikt is; middelerwijl zulke kerkelijke agitatie tevens het middel is, om te verhinderen, dat hij de groote stoffelijke staatsbelangen met eenige kans van welslagen behandelt.

Daaromtrent bestaat er op dit oogenblik bij niemand eenige twijfel. Dat is reeds een groot gewin. Het geeft de hoop, dat eene kerkelijke agitatie om politieke inzigten, zoo niet onmogelijk, dan toch moeijelijk zal worden.

Maar er is nog eene andere uitkomst, die de kerkelijke volksbewegingen hebben geleverd. Hare onvruchtbaarheid op kerkelijk terrein heeft de aandacht gevestigd op de stoffelijke belangen des lands. En men heeft niet zonder bezorgdheid ontwaard, dat, middelerwijl men zijn tijd verloren had in ijdele kerkelijke twisten, de naburige volken ons waren vooruitgesneld in het daarstellen der middelen, noodig geacht voor de algemeene welvaart.

Wij hebben daarin gedeeld, voor zoo verre Europa behoefte had aan onze koloniale produkten. Daar is de reden te vinden, waarom de oost-indische baten zoo veel hebben afgeworpen, dat onze financiën bloeijen. Maar voor 't overige is het blijkbaar, dat Nederland in de achterhoede van ons werelddeel geraakt.

Is de overtuiging niet algemeen, dat wij spoorwegen behoeven, die 't gansche land doorkruisen? Dat wij pakketvaarten moeten oprigten, om ons direktelijk aan Oost en West te verbinden? Wij zwijgen van vele andere groote belangen, die voorziening vragen, omdat deze twee ongetwijfeld op den voorgrond staan, en niet weinig inspanning zullen kosten, om ze tot stand te brengen.

Hoe zeer de behoefte daaraan gevoeld wordt, kan daaruit blijken, dat sommige organen der protestantsche agitatie, vroeger gewoon in elk hunner Nommers de kerkelijke vooroordeelen van onze bevolkingen te prikkelen, thans bij voorkeur daarop de aandacht vestigen.

Wij kunnen niet anders dan zulke wending prijzen, die in 't waarachtig belang van Vorst en Volk ondersteuning verdient.

Wij deelen onzen lezers hieronder een artikel uit den *Constitutionnel* mede, waarin een schilderij gegeven wordt van de vreeselijke volksondeugd, die Engeland teistert: de dronkenschap onder [illegible] arbeidende klassen. Men kan in die afzigtelijke [illegible]ng van een kanker, die algemeen is en dage[illegible] toe te nemen, het bewijs vinden hoe dwaas [illegible]g van dezulken is, welke de stoffelijke welvaart [illegible]delijk vermogen eener natie als den eenigen [illegible]atstaf van volksontwikkeling en beschaving g[illegible] willen hebben.

De *tavern* [illegible] gedurig verblijf van den engelschen handwerk[illegible]oral in de groote steden. Velen, om niet te [illegible]en, hebben geen onderkomen. Zij leven in [illegible] soort van slaaphuizen: *lodging-houses*, waar zij niet worden binnengelaten, alvorens hun logies van dien nacht te hebben betaald. Maar gedurende den schrikkelijken tijd dat zij leegloopen, gebeurt het dikwijls dat zij geen geld hebben om hun eten en slapen te betalen. De *tavern* biedt hen voor eenige uren een schuilplaats aan, tegen betaling van eenige pence, welke zij aan drank en eenig voedsel uitgeven. De kroeghouder is er dus aan gewend voor zijn toonbank de werklieden te zien verschijnen. Hij kent ieder bij naam, weet hoe hij zich gedraagt, en beschikt over hem door het krediet, dat hij verleent of weigert naar welgevallen.

Het denkbeeld om beslag op hun werkloon te leggen, is den kroeghouder gemeenzaam. De vreemdeling, die de onmetelijke dokken bezoekt, welke de groote steden van Engeland omgorden, blijft vol verbazing stil staan voor die duizende met schatten beladen schepen, voor die pakhuizen, reusachtige afgronden, welke die schatten zullen opslokken; hij bewondert de onvermoeide werkzaamheid, welke alles bezielt en duizende armen zonder ophouden met dien produktieven arbeid bezig houdt. Maar als hij die stapelplaatsen der wereld verlaat en nog een oogenblik stilstaat, dat hij dan het oog sla op den kring van winkels, waardoor zij worden ingesloten: dit zijn de kroegen.

Het is daar dat de arbeider het loon van zijn langen werkdag zal komen genieten, of liever; het is daar dat hij komt drinken. Want het laden en lossen der vaartuigen, dat een derde (?) der engelsche werklieden bezig houdt, is bijna geheel in de handen der tappers of kroeghouders. Volgt met het oog de lange reeks uithangborden — deze lokken de kolendragers, welke de steenkolen aan boord der New-Castelsche schepen afladen; gene zijn voor de groote indische koopvaarders bestemd; in die kroegen ziet men de koperkleurige aangezigten der Lascars met Javanen en Negers vermengd, die zeer talrijk onder de engelsche matrozen zijn. Ieder uithangbord heeft zijn specialiteit, ieder spreekt tot een werkzame natie, en het is de man, die de grootste verteringen bij de tappers maakt, welke het ligst werk vindt. De spaarzame arbeidsman is even goed als de deugniet verpligt verteringen bij den kroeghouder te maken, en er een gedeelte van zijn loon achter te laten. Weldra gaat alles denzelfden weg op, en de man eindigt met een dronkaart uit liefhebberij te worden, na uit noodzakelijkheid aan den drank geraakt te zijn.

Een dezer kroeghouders, die niet anders dan aan werklieden leverde, welke met hout-lossen den kost verdienden, heeft het volgende cijfer van zijn dagelijksche ontvangst gegeven: verschillende bieren (ale, porter, stout, enz.) 813 pinten; *gin* ongeveer 30 liters, brandewijn 25 liters. De verschillende werklieden, voor zijn toonbank, gaan weddenschappen aan, die de belangstelling en welwillendheid van den tapper gaande maken. De tappers van Liverpool en Bristol betalen premiën aan degenen, welke de grootste hoeveelheid vocht kunnen inzwelgen. Buiten de stad wordt de *tavern* in een klub veranderd. De Engelschman is gewoon voor alles assurantie te nemen, voor zijn leven zoowel als voor zijn dood. Een bijdrage van hem te verkrijgen om zijn kinderen een erfdeel na te laten, of om behoorlijk begraven te worden is gemakkelijk, hoe groot zijn ellende ook zij. Dit noemt men een klub vormen.

Men vindt menschen, die voordeel uit deze zaak der werklieden trekken. Dit zijn alweder de tappers, met verschillende industriëelen verbonden. Zij maken van hun kroeg het middenpunt, de plaats van bijeenkomst en de kas, waar de inschrijvingen worden aangenomen. Op de uithangborden der kroegen ziet men dikwijls een doodshoofd en twee gekruiste doodsbeenderen met het onderschrift: »Leven wij om wel te sterven." »De mensch is slechts stof", enz.; wat aanduidt, dat de tapper, aan wien het uithangbord behoort, zich belast om tegen eene bijdrage de inwoners van een land te begraven, waar het duurder is te sterven dan te leven. En daar, van een andere zijde, de boer zijn oude gewoonte heeft bewaard om door een drinkfeest elke gebeurtenis en dus ook de begrafenis te vieren, is dat schoone uithangbord niet anders dan een nieuwe vorm van dronkenschap, door de engelsche kroeghouders georganizeerd om er winst mede te bejagen.

Dat van deze twee volksrampen zich gedeeltelijk de groote fabrieksteden hebben meester gemaakt, is niet twijfelachtig, en toch blijft er nog een laatste trek van de volksdronkenschap op te merken, en wel de vreeselijkste! Wij hebben ons tot nu toe slechts met de hoeveelheid bezig gehouden, onderzoeken wij nu de hoedanigheid van het vergift.

Het schijnt dat er een verschrikkelijke vergelding in

de geschiedenis is: China dat nog siddert van de gevolgen des opiumsoorlogs, antwoordt op de hooghartige taal onzer beschaving met de woorden: barbaren en vergiftigers. Het bedenkt niet achter den muur der onwetenheid, welken het heeft opgerigt, dat het verwoestend voortbrengsel, wat men den Chineezen met vuur en staal heeft willen opdringen, in den boezem van Engeland zelf vreeselijke vernieling baart.

Het anglo saksiesch ras wast en vermenigvuldigt sterker dan een ander. Op het vaste land telt een gezin zelden meer dan drie of vier kinderen. In het huis van een Engelschman volgen tien, twaalf, vijftien kraambedden elkander dikwijls op. Zoo is het bij de rijken; evenzoo bij de armen. Maar wat zullen deze met dat talrijk gezin uitvoeren, gedurende de lange werkuren. Het alleen laten? Men weet welke vreeselijke gevolgen dat heeft. Een waakster betalen? Het loon is nauwelijks genoeg om van te leven.

De filantropie geeft acht. Zij vond die dranken uit, welke onder deze hoogklinkende en liefelijke benamingen voor de vensters der apothekers prijken: »*Droppels voor kleinen, moederrust, kindersterkte.*" 't Is niets dan een kleurig bitter stroopje, waarvan men het kind een lepeltje geeft op het uur, dat de werkman naar zijn arbeid gaat. De *baby* zal het drankje zonder moeite en zonder walging innemen. De dozis is juist afgemeten, en door haar kracht zal het kind een kalmen dag doorbrengen en in halve bewusteloosheid in zijn wieg slapen. Geen ongelukken zijn te vreezen. Maar wee het meisje, dat voor haar broeders en zusjes in de wieg een fleschje komt halen van den drank, dien zij gedurende haar kindschheid gebruikte. Het meisje legt op de toonbank de ellendige daghuur neder, en de kindermoordende winkelier geeft haar het gif dat zij opdrinkt. Te vergeefs is zij ouder geworden. De gewoonte is haar bijgebleven. Men heeft eene dezer ongelukkigen anderhalf ons laudanum als een gewonen drank zien gebruiken. In een stad van 30,000 inwoners, hebben vijftien apothekers in ééne week omtrent 33 liters opiumdranken verkocht. In een andere stad heeft de verkoop in denzelfden tijd 68 ponden en eenige oncen bedragen. In een der voorsteden van Manchester sleet een apotheker er elf liters in dertien dagen van. De statistiek is moeijelijk op te maken daar de wet straft en de verkooper zich verschuilt. Maar het kwaad groeit aan en zal blijven vermeerderen, omdat de ellende terzelfder tijd grooter wordt.

Het is logiesch inderdaad. De ale, de gin zelfs dat engelsche vuurwater kosten meer dan de opium, want men heeft eene veel grootere hoeveelheid noodig om er den prikkel van te gevoelen. De door den sterken drank veroorzaakte [illegible] plaats over: aan zekere soort van honger en heeft behoefte aan voedsel, dat zich door pijn laat gevoelen. De opium is een krachtiger verdoovingsmiddel. De maag slaapt op den honger in, zooals de geest in een droom. Krachtig hulpmiddel in de dagen dat het werk ontbreekt, noodzakelijk op de werkdagen als de kroeg het loon verzwolgen heeft, en niets overlaat, om in de eerste levensbehoefte te voorzien.

De apothekers hebben weldra een onverwachte mededinging gevonden in deze nieuwe tak van hun bedrijf. Er zijn kroeghouders die opium verkoopen. Zelfs in het debiet van vergif wordt dus konkurentie uitgeoefend. Van dat oogenblik af is de handelswaar een voorwerp van strijd geworden. Het mengsel wordt op honderderlei wijze bereid en vervaardigd. De verbeelding van den fabriekant scherpt zich om maar een middel uit te denken op welke wijze het verhemelte van die drinkers in lompen te streelen. Sommigen verkiezen den zoeten en suikerachtigen smaak van de stroop; anderen vinden genot in de bitterheid *sui generis* van den opium. Den eersten de pil! Den tweeden de dranksiroop van slaapbollen, voorbehoedmiddel voor kinderen, opium, landanum van Sydenham, slaapdrank, gulden droom, zoo luidt de doodelijke lijst, die nog lang niet volledig is.

De dozis wisselt af naar de keus van den gebruiker. Maar wie staat in voor de hand welke het inschenkt? Een weinig meer dan de vastgestelde hoeveelheid is de dood nog niet, hoewel het meer is dan verdooving, meer dan verbijstering, bijna vernietiging. De rampzalige slagtoffers van dit misbruik dragen er dan ook de sporen van op het gelaat en zelfs in de ziel. De dronkaart door wijn of sterken drank bedwelmd, loopt schreeuwende en scheldende voort. Hij zoekt met iedereen twist; hij heeft het bewustzijn dat hij, hoewel buiten zich-zelven nog niet buiten de natuur is. De opiumdrinker houdt het hoofd omlaag, is bleek en beschroomd; hij ducht den mensch en verbergt zijne ondeugden als gevoelde hij dat zijn hartstogt een vergrijp tegen de maatschappij en eene vervloeking van God is.

Maar er zijn twee plaatsen, waar de statistiek dezer ongelukkigen kan worden opgemaakt: het gasthuis en het kerkhof. In het gasthuis kan de dronkaart niet ontkennen, dat zijn ondeugd hem op het doodbed gesleept heeft. Die vreeselijke kwaal, welke de opium na zich sleept, heet de uitdrooging. Op 397 zieken, in het gasthuis van een stad uit het westen, waar deze ondeugd heerscht, heeft men 113 gevallen van uitdrooging geteld. 32 zijn toegeschreven aan teringen van verschillenden aard, 81 aan het misbruik van opium. Onder die 81 waren 27 vrouwen. Te Preston heeft een geneesheer 1300 gevallen geteld, die aan hetzelfde euvel te wijten waren. Te Manchester eindelijk, waar de gasthuizen opgepropt vol zijn, draagt een derde der ziekten een karakter, dat min of meer aan dergelijke oorzaken is toe te schrijven.

Moet men nu een nog verschrikkelijker sterftelijst, die der kinderen opmaken? In de fabrieksteden bedraagt de sterfte der minderjarigen een derde, soms de helft. Te Frankrijk in de minst begunstigde gedeelten, overschrijdt die ter nauwernood her vierde. Te Bristol heeft men in een enkel jaar vier honderd tachtig levende kinderen op duizend gestorven kinderen geteld.

Wat blijft ons nu als laatste getuigenis over van deze organizatie der dronkenschap, eenig in de geschiedenis, die Engeland verteert? Niets dan de wetsbepalingen welke het euvel vervolgen, dan de zittingen der geregtshoven, waaruit blijkt dat de helft der misdrijven aan dronkenschap toe te schrijven is, dan de waakzaamheid der geregtsdienaars, die de dronkaarts moeten vatten, niets eindelijk dan al de straffen die in een land, zoo naijverig op zijn vrijheid en zelfstandigheid, een enkele ondeugd bedreigen.

EEN POLITIEK VISSCHER.

Men vindt ten onzent, even als elders, politieke tinnegieters; maar wat zeer eigenaardig is, wij hebben daarbij ook een politieken Visscher. Die Visscher is genaamd: HET ZONDAGSBLAD.

Als een echte »Leidsche poijeraar" zit onze man gedurende eene geheele week met het uiterste geduld (en welligt onder een *boom*) aan de boorden van den politieken vliet en staart met inspanning op zijnen dobber. Niet zoo dra heeft hij »beet" of de dobber wordt met snelheid opgetrokken, 't opgehaalde politieke vischjen bekeken en bij den gevangen voorraad weggeborgen. Tegen 't einde der week echter wacht onzen visscher het grootste genot. Dan worden de gevangen visschen nauwkeurig onderzocht; die van de liberale constitutionele soort zijn, worden met zorg in 't mandjen geborgen, en allen, die tot de *reactie* behooren, ter zijde gelegd, daar hij deze, — en te regt, — als *minder smakelijk* voor 't publiek beschouwt. De *liberale* vangst wordt nu nog daarenboven *uitgezocht*. De *Prov. Zeeuwsche*, *de Nieuwe Noordbrabandsche*, *de Prov. Friesche*, maar vooral *de Arnhemsche* vischjes en die van *de Tijd* worden als zeer *smakelijk*, met zorg bijeengegaard en dan, als eene politicke versnapering of lekker beetje, aan 't publiek door onzen Visscher opgedischt onder den eigenaardigen en in de kookkunst nog onbekenden naam van »*Opgevischt en* [illegible]

Deze versnapering echter zou, naar des Visschers meening, *onsmakelijk* zijn, zoo hij niet zorgde om ieder *uitgezocht* vischjen met eene saus toe te dienen, die, in zijne schatting *pikant* is. Hij is dan met die saus ook geenszins karig, maar geeft den vrienden er volop van, zóó, dat ze bij dezen en genen wel eens walging wil veroorzaken; want daar de smaken verschillen en het *de gustibus non est disputandum* nog altijd waarheid blijft, zijn er die zijne saus niet *pikant* vinden maar wel wat *laf*. Gelukkig dat onzen visscher zulks niet altijd ter ooren komt, want daardoor kan hij, met onvermoeiden ijver en met het grootste vertrouwen op de hartigheid zijner spijze, voortgaan zijn geregtjen wekelijks op te disschen. *(Kamper Cour.)*

Bij koninklijk besluit van den 6 dezer, is Dr. J. E. de Vrij, lektor in de scheikunde aan de geneeskundige school te Rotterdam, benoemd tot inspekteur voor scheikundige onderzoekingen in Nederlandsch Indië.

Men verneemt, dat de gemeentebesturen uitgenoodigd zijn opgave te doen van het gebrekkige, dat de tegenwoordige bevolkingsregisters aankleeft en hunne zienswijze kenbaar te maken nopens de daarin te brengen verbeteringen, daar de minister van Binnenl. Zaken daaromtrent betere bepalingen wenscht vast te stellen.

De vischvangst gaat te Wijk bij Heusden en in de omstreken tegenwoordig zoo goed als dit sedert jaren het geval is geweest. Zelfs wordt er zalm gevangen, die gansch niet tot de kleinste soort behoort.

Uit Meppel wordt, [illegible] Mei, geschreven: Zaturdag morgen is tusschen [illegible] en Zwartsluis op een stuk land gevonden een [illegible] dat hier geheel vreemd is, zoo wegens zijne ongew[illegible] dikte en zwaarte, daar het ongeveer zoo groot is als 6 gewone hoendereijeren (¾ pond) als om zijn groenachtige kleur.

Terwijl sommigen meenen, dat het een ei van een arend is, wordt dit door anderen weersproken, en beweerd, dat het van een veel grooter, vreemdsoortigen vogel afkomstig moet zijn.

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER.
Zitting van Dingsdag 22 Mei.

In deze zitting is ingekomen een wetsontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1856 (Bijdrage tot het bijzonder fonds, ingesteld bij de wet van 10 Feb. 1844).

De Kamer heeft, na breedvoerige beraadslagingen over art. 13, waaraan deel namen de heeren: Dirks, Taets van Amerongen, Thorbecke, van Eck, Gevers Deijnoot, Bierums Oosting, Dullert en de minister van Justitie, alsmede na aanneming van amendementen van de heeren Dirks, Strens en Thorbecke, en na verwerping van eene wijziging van den heer Taets van Amerongen, dat artikel, aldus gewijzigd, goedgekeurd:

„Geene vischakte wordt vereischt;

a. voor hen die den houder eener viechakte, daarbij zelf tegenwoordig, behulpzaam zijn in het hanteren van een vischtuig, dat door één persoon niet kan worden beheerd, de zalmen prikvisscherij, alsmede het visschen met schakels of wargarens daaronder begrepen;

b. voor het bevisschen door den eigenaar of regthebbende van vischwater dat met geen ander in verband staat, of van vischwater, gelegen in buitenplaatsen en lust- of bouwhoven, door muren, schuttingen, rasters of grachten geheel afgesloten: de gracht van afsluiting zelve onder zoodanig vischwater begrepen.

c. voor het visschen met de hengel in de hand."

De behandeling van artikel 14 omtrent de weigering van jagtakten is uitgesteld tot na de afdoening van art. 30, ten gevolge van het verband waarin beide artikelen staan, en de omstandigheid dat op art. 30 een amendement is voorgesteld, welks beslissing men eerst heeft willen afwachten.

Ook art. 15 leverde eene langdurige overweging op, waarbij de heeren Rijnders, Wytenga, ter Bruggen Hugenholtz, Zylker, Poortman, van der Linden, Taets van Amerongen, van Lynden, van Eck, Thorbecke, van Heiden Reinestein, van Nispen van Sevenaer en de minister van Justitie het woord voerden. Na de aanneming van een amendement van den heer Reinders, en eene overbrenging van enkele bepalingen uit artikel 18 naar dit artikel door de Regering, werd dit artikel vastgesteld.

„Onder jagen wordt in deze wet verstaan de uitoefening van een der volgende geoorloofde jagtbedrijven:

a. met valken of havikken, mits zonder honden;

b. met windhonden (lange jagt), mits zonder schietgeweer en met niet meer dan vijf honden;

c. met geweer en met of zonder staande honden of brakken;

d. het schieten van waterwild;

e. het weispel van kwartelen met steekgaren of vliegnet;

f. het vangen van waterwild, aangeduid in art. 17, met slagnetten;

g. het vangen van houtsnippen, met laat-, war- of val flouwen;

h. het vangen van eendvogels in eene eendenkooi of daarmede gelijkstaande toestel.

Alle andere pogingen of middelen om wild op te sporen, te bemagtigen of te dooden als met zoogenaamde afdraaijers, stokgeweren, pistolen of andere verborgene wapenen, tirassen lange netten, damnetten en wild- of konijnenstrikken, zijn verboden.

Het is insgelijks verboden zich met die voorwerpen in het veld te bevinden buiten openbare wegen en voetpaden"

Art. 16 werd, na eene verandering van regeringswege en door de aanneming van den heer Nolthenius te hebben ondergaan, aldus goedgekeurd:

[illegible] wild in het veld gedurende den gesloten jagttijd, het houden van klopjagten op grof wild en schadelijk gedierte ook op spoorsneeuw, het opvangen en vervoeren van fazanten en korhoenders kan geschieden na bekomen konsent, kosteloos af te geven door onzen kommissaris in de provincie.

De aanvragen om konsent, zoowel als het konsent zelf, zijn vrij van zegel."

Het konsent wordt op de eerste vordering aan de met het toezigt belaste ambtenaren vertoond."

Een amendement van den heer Westerhoff om in art. 17 onder *waterwild* te laten wegvallen: *zwanen en ganzen*, werd met 39 tegen 12 stemmen aangenomen.

Dat artikel luidt nu aldus:

„Onder wild wordt verstaan:

grof wild: herten en reeën;

klein wild: hazen, fazanten, korhoenders, patrijzen, houtsnippen en kwartels;

waterwild: eenden, duikers, waterhoenders, watersnippen, schrieken, kemphanen, strandloopers, wulpen en plevieren."

De beraadslaging over art. 18 is niet afgeloopen, maar zal morgen ten elf ure voortgezet worden.

'sGRAVENHAGE, 19 Mei. Tot leden van de jury der tentoonstelling van schilderijen, enz. welke gisteren alhier is geopend, zijn benoemd de HH. L. Meijer, Schelfhout, H. van de Sande Bakhuyzen, N. Pieneman, Ch. Rochussen en J. Bosboom. De katalogus bevat ruim 700 nommers.

WIJK AAN DUIN, 18 Mei. Heden morgen omstreeks half elf uur is alhier een geweldige brand uitgebroken op de hofstede Adrichem van den heer W. de Wildt. Binnen weinige oogenblikken stond het huis met den aangrenzenden hooiberg en koestal in volle vlam, zoodat niettegenstaande de ijverigste pogingen tot blussching met 3 brandspuiten aangewend, slechts een puinhoop is overgebleven. Omtrent de oorzaak gist men, dat in den schoorsteen boven het fornuis eene reet is ontstaan, waardoor zich de vonken aan den turf, die tegen den schoorsteen lag, hebben medegedeeld.

ZWOLLE, 14 Mei. Bij den gewigtigen arbeid, waarmede de wel-eerw. heer G. M. Delprat zich thans bezig houdt om zijne verhandeling over de *Broederschap van G. Groote en de Fraterhuizen* om te werken, heeft hij vooral zijne aandacht gevestigd op het eenige uren van hier gestaan hebbende klooster *Windesheim*, van welks archief een groot gedeelte in de archieven van Zwolle berust. Door of van wege genoemden heer werd dan ook, voor eenigen tijd, bij het gemeentebestuur alhier de vergunning gevraagd deswege nasporingen te mogen doen;

aan welk verzoek bereidwillig voldaan is geworden door de toezending van een staat der voorhanden stukken, voor zoo ver zij tot dat klooster behoord hebben, zoowel in manuscript als in druk opgemaakt door den provincialen archivarius, den heer van Doorninck. Behalve dat deze arbeid als zeer in het voordeel der wetenschap in het algemeen moet geacht worden, verheugen wij er ons ook over, dat door de gedane aanvraag de ongezochte gelegenheid is ontstaan, om het belangrijke van onze archieven van meer nabij te leeren kennen. (*Amst. Cour.*)

WEERT, 19 Mei. Dezer dagen had men het genoegen bij den heer Esser, goud- en zilversmid alhier, ten toon gesteld, te zien eene zilveren, geheel vergulde remonstrans, in zuiver gothischen stijl, ter hoogte van 85 ned. duim; aan de drie zijden van het rond langvormig glas, waarin een knielend engelenbeeld de *luna* vasthoudt, is een schoone toren, in wiens middengedeelte onder een prachtig zeskantig bovenstuk, een welgedreven beeld staat; onder den vierden zeskantigen toren, die het bovenste gedeelte der remonstrans uitmaakt, en door eene zeer fraaije balustrade aan de zijtorens verbonden is, bevindt zich een schoon gedreven beeld van de Onbevlekte Ontvangenis der Moeder-Maagd; de handgreep, alsmede het voetstuk, is in eenen zeskantigen vorm, en zijn beiden met de schoonst gedreven ornamenten en met de fraaiste lijsten voorzien; kortom, het geheel levert een voorwerp van kunst- en smaakvolle uitvoering, dat ten bewijze strekt, hoe de maker in zijn vak bedreven is. Jammer is het echter, dat dit gewrocht niet op eene of andere tentoonstelling kan prijken, om het kunstminnend publiek daarvan te overtuigen, den deskundige te laten oordeelen, en om den vervaardiger de eere te geven, die hem toekomt, even als hem bij de limburgsche expositie te Maastricht door eenen prijs voor eenen kelk is te beurt gevallen.

Naar men verneemt, is zij bestemd voor Wijchen, prov. Gelderland.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Mei. De grootvorst Konstantijn heeft Creuzot, Saumur en Bordeaux bezocht en 5000 franks gezonden ten behoeve der armen van de stad Parijs.

— Men beweert vrij stellig, dat de konferentie aanst. Donderdag hare laatste zitting zal houden, daar de heer von Hatzfeld de instruktiën ontvangen heeft, die hem veroorloven het protokol met zijne handteekening te bekrachtigen. Officiëel waren de leden der konverentie nog niet opgeroepen. Het bevestigt zich overigens, dat de Koning van Pruissen niet alleen de schikking der konferentie aangenomen, maar van de eerstgeëischte schadeloosstelling afgezien heeft.

— Sommige parijsche dagbladen, met name de *Siècle* en de *Presse*, twee van het goevernement onafhankelijke dagbladen van liberale kleur, vestigen gedurig de opmerkzaamheid des publieks op de aanstaande verkiezingen tot vernieuwing van het Wetgevend Ligchaam, en dit wordt toegelaten. Zij vermanen de kiezers om van hun regt met belangstelling gebruik te maken, en zich niet door traagheid of flaauwhartigheid van het uitbrengen hunner stem te laten weêrhouden. Maar over de vraag, op welke of hoedanige personen de kiezers hunne stem dienen uit te brengen, laten zij zich niet bepaald uit. De *Siècle* zegt: »In een land als Frankrijk, hetwelk sedert zeventig jaren zoo veel verschillende goevernementen heeft zien opkomen, bestaan natuurlijk uiteenloopende gevoelens: deze hebben regt om in een door het algemeene stemregt zamengesteld ligchaam vertegenwoordigd te worden."

— Het dorpje Olivet (Loiret) is het tooneel van eene allerverschrikkelijkste misdaad geweest. Een zoon heeft zijn vader door middel van een bijl vermoord, in tegenwoordigheid zijner twee zusters, die vergeefs de hand van den vadermoorder trachtten tegen te houden.

— Van 's Paussen reis wordt uit Italië gemeld, dat Z. H. den 18 Mei te Ancona zal aankomen, en van daar over verscheiden plaatsen naar Boulogne zou gaan om aldaar tot den 30sten te verblijven.

— Het gerucht, dat Mlle Rachel tot de katholieke godsdienst zou willen overgaan wordt tegengesproken, alsmede dat zij te Malta een mis zou hebben bijgewoond.

— Pater Michel Navarro, provinciaal in Hoe-Koeang in China, heeft in een brief de volgende bijzonderheden over sommige gebeurtenissen in 't hemelsche rijk medegedeeld:

»Ik zal niet van den vreeselijke oorlog spreken, die ons sedert zes jaren teistert, omdat het u slechts bedroeven zou zoo ik u, zelfs ter loops, het bloedvergieten, de branden, diefstallen, plunderingen, verwoestingen, het rooven van mannen, vrouwen en kinderen, en de tallooze gruwelen verhaalde, welke overal bedreven worden, vooral door de opstandelingen, wien geen goddelijke of menschelijke wet heilig is. De steden worden aan de vlammen overgeleverd, zonder een burger te sparen. Elke vrouw wordt hun slagtoffer, elke man hun slaaf, oud of jong, hij wordt onverbiddelijk tot hun korveeën gebruikt, en zoo hij hen niet volgen wil, om dat zijn krachten te kort schieten of om andere redenen, slaat men hem gewoonlijk het hoofd af. Men breekt zelfs de huizen af om in de funderingen de schatten op te zoeken, welke er mogelijk verborgen zijn. Alle schaamte voorbijziende, nemen de soldaten aan de vrouwen niet slechts hun halssieraden en edelgesteenten af, maar versieren zich daarenboven nog met haar kleederen en de tooisels, die zij hebben geroofd.

»Zoo ik den brand wilde beschrijven van het handelskantoor van Han-Koe, waar de kooplieden uit alle deelen des keizerrijks bij elkander komen, zou ik zelfs de rotsen bewegen. Ik bepaal mij tot de mededeeling dat deze stad, die volkrijker is dan Parijs, geheel door de vlammen verwoest is, en dat alle inwoners, die den brand poogden te blusschen, over de kling gejaagd zijn. De ramp heeft zich uitgestrekt tot de voorstad Oe-Tchawfoe, wier tempels en regtbanken onder den voet zijn gehaald. Op alle plaatsen door de opstandelingen bezocht, hebben zij vreeselijke sporen van hun wreedheid nagelaten. Ik zal u al de rampen niet opnoemen, welke ons hebben getroffen, of waarvan wij getuigen zijn geweest."

ENGELAND.

LONDEN, 18 Mei. De *Times* deelt in zijne tweede editie tijdingen uit Indië mede. De zelfmoord van de kommandanten Stalker en Etheridge is eene daad van krankzinnigheid, veroorzaakt door bezorgdheid voor de dienst.

Niemand betreurt de verwerping van het Dallas-Clarendon traktaat. Dit traktaat was buitendien als 't ware niet gesloten, daar de termijn voor de uitwisseling der ratifikatiën verstreken was.

— De *Morning Post* bevestigt de schikking der quæstie van Neufchatel.

— Het hoofdbestuur der post-adminitratie heeft aan alle dagbladen der hoofdstad doen weten, dat zij voortaan hunne brieven uit Indië even spoedig als de Regering hare dépêches ontvangen zullen, wanneer de adressen luiden: »aan de redaktie van het dagblad enz." en de enveloppes uit rood papier bestaan, ten einde ze daardoor met den eersten oogopslag te kunnen onderscheiden.

— Generaal Todtleben, die door het korps engelsche ingenieurs tot een bezoek in ons land uitgenoodigd is, heeft volgens de *Daily* [illegible] ste week van de maand September aangenomen.

— In de huidige zitting van het Lagerhuis is eene aan de beide kamers gerigte koninklijke boodschap ingekomen, houdende kennisgeving van de verlooving der prinses Louise met prins Frederik Wilhelm van Pruissen. De adressen tot gelukwensching zijn bereids aangenomen. In de op aanstaanden Vrijdag te houden zitting zal het Lagerhuis de quæstie behandelen van den bruidschat, aan de prinses ter gelegenheid van haar huwelijk te geven.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 18 Mei. Een aantal oostenrijksche pelgrims in het Heilige Land zijn op de terugreis van Jeruzalem naar Beyruth, in handen van roofzuchtige Beduinen gevallen, waaruit alleen een aanzienlijk losgeld hen bevrijden kon.

— Het gerucht is verspreid, dat de verkiezingen in Wallachije op nieuw uitgesteld zijn. Indien dit zich bevestigt, dan ligt de schuld niet aan de turksche Regering, want men verneemt uit Konstantinopel, dat de ministers van de Porte de kaimakans hebben gemagtigd, om zich met de europeesche kommissarissen te verstaan omtrent de wijzigingen, die in de firmans tot bijeenroeping van de Divans moesten gebragt worden. Eene vereeniging van vertegenwoordigers der bevriende mogendheden te Konstantinopel, is niet noodig geoordeeld.

— Men schrijft uit Italië, dat te Padua eene botsing plaats gehad heeft tuschen de studenten en een oostenrijkschen wachtpost. Eerstgenoemden kwamen van eene wandeling buiten de stad terug, al zingende en met de zakdoeken aan de punten hunner stokken gebonden. Op hunne weigering om gehoor te geven aan het bevel van den wachthebbenden officier, om een einde te maken aan die luidruchtigheid, werden zij met de bajonet verdreven, waardoor twee jongelieden gewond zijn, de een zelfs vrij zwaar. De meeste italiaansche dagbladen zijn over deze gebeurtenis zeer verbolgen.

STADSNIEUWS.

In de 232ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 3e trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan No. 17099, 3032, [illegible]9 en 8610 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Mei.

BEVALLEN (15 Mei): A. C. van Wijk, geb. Kropholler, D. — (16 Mei): M. S. E. Philips, geb. Vermeulen, D. — (17 Mei): S. Schilkamp, geb. Hardenberg, D.

OVERLEDEN (14 Mei): G. E. Mulder, 9 m. — C. Elzer, wed. H. B. Meijer, 56 j. — J. C. D. Luiken, — (15 Mei): M. C. Hulsteede, geb. van Noort, 43 j. — (16 Mei): J. F. Peill, wed. C. W. Eckstein, 69 j. — (17 Mei): A. W. G. van Rijn, 4 j. — (19 Mei): W. Hagedoorn, 66 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	pCt.	18 Mei 4½ u. gebl.	19 Mei	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63 1/16	63 1/16	63⅝	
Dito Dito	3	76¼	76¼	76⅜	76⅜
Dito Dito	4	96⅛	96 1/16	96 5/16	96 1/16
Overzeesche Bezittingen	4	95⅛	95⅛		
Amortis. Syndik.	3½	90⅞	90⅞		
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½	149¼	149¼	150	
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorw.	4½				
〃 Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½		53		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	25⅛	25 1/16	25⅛	25 1/16
Dito	3	41 15/16	42		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	38 5/16	38	38 5/16	38 1/16
Coupon-Bewijzen		6 1/16	6⅝		
Amortisable Schuld					
Portugal, te Londen	3	45⅝	45¼	45⅜	45⅝
Dito Uitgestelde			26½	26⅝	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	104⅛	104⅛		
Dito Dito 1828 en 1829	5	103	103	103⅛	103⅛
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	92¾	93		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	95¼	95 5/16	95 7/16	95⅝
Dito idem 6e 〃	5	97⅝	97⅝	97⅝	97 11/16
Certifikaten te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	4½	94½	94⅝		
Dito dito *Hope en Co.*	4	86⅝	86⅛	86⅛	86⅛
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4	86	86		
Dito bij id. 5de Serie	5	84	84	84⅛	84
Dito in Zilver	6				
Inschrijving in Assignat.	6		62¼		
Certifikaten van dito	6	63⅝	63⅝	63⅝	63⅞
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		154½	154½	154⅝	
Schatkist-Obligatiën	4	78⅛	78⅝	78⅝	
Oostenrijk, Metalliek	5	76½	76⅝	76 7/16	
Dito rente te Amsterdam	5	88	87⅞	88 1/16	88
Dito Nationale	5	77 11/16	77 9/16	77 11/16	77 9/16
Dito	2½	39⅜	39½	39 9/16	
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5				
Dito	4	62⅝			
Aand. met Loting fl. 250		390			
Nieuwe dito 1854	4	f	319		
Pruiss. Aand. 1854	3½	206			
Napels, Cert. bij *Rotschild*	6				
Denemarken, Leen. te Lond.	3				
Louisiana bij *Hope*	5	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
Dito 1843	5	98	98		
Mexiko	3	21 9/16	21½	21 9/16	
Dito Onbepaalde	3	21 9/16	21½	21 9/16	
Peru	4½		75¼		
Grenada, à £ 100	3¼	21⅝	21 5/16	21½	21 7/16
Dito Uitgestelde			6 9/16		
Ecuador à £ 100	1	14 11/16	14	14¾	
Venezuela, à £ 100	4½	36	35 9/16	35¾	
Dito Uitgestelde					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825	5	4			

Thes. 104½; Handel cont. 148⅝, 149½; N. Port. 44 3/16, 5/16, ¼; Illinois 134½, 135; Oblig. Constr. Bons 95⅝, ¾; Russ. Spoorw. 77½, 78; B. Sp. 27⅜, ½.

Vaste markt, met levendigen handel in oostenrijksche en russische fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt. Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55 9/16	Livorno	2/m.	f 39⅜
〃	zigt	〃 56 5/16	Napels	〃	〃 8¼
Bordeaux	2/m.	〃 55	Petersburg	〃	〃 1.82
〃	zigt	〃 55⅝	Weenen	6/w.	〃 33⅜
Madrid	3/m.	〃 238	Augsburg		〃 [illegible] 5/16
Cadix	〃	〃 240	Frankfort		〃 [illegible]½
Seville	〃	〃 237	Hamburg	2/m.	〃 35¼
Bilbao	〃	〃 237	〃	zigt	〃 35 9/16
Lissabon	〃	〃 40¼	Londen	2/m.	〃 11.72½
Porto	〃	〃 40[illegible]	〃	zigt	[illegible] 11.87½
Genua	2/m.	〃 [illegible]	Rotterdam		[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 50⅞; Obligatiën 4½ pc. —; id. 4½ pc. 98½, Spanje 1— 3 pc. 24 1/16; Binnenl. 3 pc. 38⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 80⅞; id. Nap. 5 pc. 81½.

PARIJS, 19 Mei. Fransche 4½ pc. 91.10; 3 pc. 69.25; 1¼ pc. Spanje 25; 3 pc. id. 38⅛; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

MADRID, 16 Mei. 3 pc. Schuld 40⅛, id. 1¼ pc. 25⅞.

LONDEN, 19 Mei. Cons. 94; Spanje buit. 3 pc. 41⅝; id. 1¼ pc. 25⅛; Rusl. 5 pc. 105½; id. 4½ pc. 96½; Holl. 4 pc. 97½; id. 2½ pc. 63¼; Sard. 5 pc. 91½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 6½; id. werk. 23; Mexiko 3 pc. 22⅞; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 14½; Venezuela 37½; Wissel op Amst. 12.—; Hamburg 13.08½.

WEENEN, 19 Mei. Met. 5 pc. 83⅜; id. 4½ pc. 84⅝; Bank-Aktiën 1000; Credit Anst. 236⅝; Wissel op Londen 10.12; Amst. —; Parijs —; Goud 7⅜; Zilver 6¼.

BERLIJN, 18 Mei. 3½ pc. Pr. Staatschuld 99⅝; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104½.

BERLIJN, 19 Mei. 3½ pc. Pr. Staatsch. 99⅛; 5 pc. Rusland 104⅞; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18⅝; Amst. kort 140⅞; Hamb. 150⅛; Petersburg 105¼.

HAMBURG, 19 Mei. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 23⅝; Rusl. 5 pc. 99¼; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-

Duits. bank 95; Wissel op Londen 3/m. 13.04½; id. kort 13.01½; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 19 Mei. 5 pc. Met. 79¼; 1½ pc. Spanje binnenl. 24⅞; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m 117⅛; Parijs —; Weenen 113⅝; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 Mei.

Heden zijn in veiling verkocht circa 1400 stuks Nieuw-Zuid-Wallis versch gezouten huiden van 33½ a 43 c.

In de heden bij de N. H. M. gehoudene Suikerveiling te Rotterdam, is alles verkocht als volgt:

N°. 7.	8	f —	N° 12.	2483	f 53½	N° 17.	13121	f 57¼
8.	666	„ 51½	13.	2867	„ 54	18.	5506	„ 59½
9.	2519	„ 52	14.	1960	„ 54½	19.	2025	„ 61½
10.	2159	„ 52	15.	9910	„ 55½	20.	208	„ 61¼
11.	3061	„ 52½	16.	42398	„ 57			

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 Mei. Moutwijn f 19,50; Jenever f 25; Amst Proef f 26,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 19 Mei. *Koffij* zeer vast; ongeveer 1000 balen Braziel, gedeeltelijk per *Laurence*, zijn heden afgedaan. *Suiker* goed gesouteneerd; zeilend werd verkocht 1139 k. Havana, per *Elvira*. *Geraffineerd* gevraagd, doch komen nog geene afdoeningen op levering tot stand, wegens de vasthoudendheid der Raffinadeurs.

Talk. In veiling zijn wegens beschadigdheid verkocht 17 vaten gered uit de *Ravensbourne*; de betaalde prijzen gaan van fr. 62 a 63.

LONDEN, 18 Mei. *Suiker* gevraagd. 3000 zakken Mauritius, meestal bruine kwal. fijn in de 2e hand afgedaan van 50 sh. a 51 s. 6 d., regten 12 s. 8 d., en 61 sh. regten 13 s. 10 d. voor goed gekristalliseerde. Eene lading van 180 ton Mauritius in zakken bedong 38 sh. vrij van BS verzekerd. Voor 600 z. goed greinige Mauritius is heden betaald 61 s., regten 16 s. 10 d. Ongeveer 3000 zak redelijk à goed sterk voor de Raffinaderij, in de veiling van Dingsdag opgehouden, vonden tot uiterste prijzen koopers. Voorraad op heden 31,704 ton tegen 48,920 ton in 1856; afleveringen dezer week 5045 ton waarvan 562 voor export. — *Koffij* vast, en werden eenige partijen tot volle prijzen verkocht. Voorraad 4108 v. en 25,086 b. — *Rijst* stil met goed gesouteneerde prijzen. Voorraad 35,521 ton. — *Indigo* (5e dag) De katalogus B kwam heden voor, en werd zeer veel terug genomen en opgehouden. Er vond geene verandering plaats; de lage kwaliteiten Bengaal werden 4 a 6 d. lager betaald. — *Talk* stil maar vast. PYC in loco en tot Junij 55 s. 6 d. Oktober en December 55 s.

19 April. *Suiker* Er werden nog verkocht 5 zeilende ladingen Havana, waarvoor betaald werd N°. 9, 42 s. 6 d., N°. 11, 44 s. 6 d en N°. 11½, 45 s.

RANGOON, 17 Maart. *Rijst*. Gaf eerst iets na, doch is later wederom vaster geworden, daar het getal schepen in de [illegible] 70 a 80 s. per 100 Baskets, blank 110 s. In Februarij werden uitgevoerd 274,368 Baskets. Paddy noteert men 38 a 40 s., maar met hoogere tendenz; voor eene partij werd reeds betaald 43. Uitvoer in Februarij 3500 Rs.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 18 Mei. Kapt. Jöhr, Ned. Oorl. Korvet Pallas, West-Indië.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

HULL, Sea Horse, Sadler: 117 staven, 121 bossen, 291 platen IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

HULL, Swanland, Mortier: 702 platen, 1 staf IJzer, W. Kolkman, te Dordt.

DORDRECHT.

CARDIFF, Crystal Pala e, John Davies: 4067 staven, 300 bossen, 1290 platen IJzer, 565 bossen Plaat-IJzer, W. Kolkman.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Mei, in lading naar:

Frankfort. W. I. Krom, Frankfort N°. 24.
Keulen. J. Dormöhlen, Patientia.
Mainz. B. Kirschreiber, Maintz N°. 5.
Duisburg. E. W. Haas, Niederrhein N°. 3.
Dusseldorp. Th. Capitain, Minerva.
Mannheim. G. Itscheit, Delphin.
Urdingen en Ruhrort. J. van Beek, Wilhelmina.
Keulen. W. Vogels, Cölln N°. 1.
Weesel. F. Beijer, Wilhelmina.
Ludwigh. en Manheim. H. A. Wilson, Rijn en Amstel.

AMSTERDAM, 17 Mei, vertrokken naar:

Ludwigh. en Manheim. J. Brilmeijer, Æolus.
Weesel. P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Keulen. F. A. Holst, Cöln N°. 14.

Rijnhoogte ARNHEM, 19 Mei 1 el 23 duim.
KEULEN, 19 » 6 vt. 10 »

Advertentiën.

(3238) Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 64 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten, onze Oom, de Wel-Eerwaarde Heer H. A. PUTTERS, R. C. Priester en sedert 1823 Pastoor te Driel, bij Arnhem.

DRIEL bij ARNHEM, den 19 Mei 1857. Namens de Familie, T. E. PUTTERS.

Algemeene kennisgeving.

MOXON'S BRUISCHMAGNESIA, bijzonder werkzaam in galachtige aandoeningen, slechte spijsvertering, jicht, zuur in de maag, hardlijvigheid, graveel, enz. is een uiterst zacht, verkoelend purgeermiddel, zeer dienstig in de bezwaren van een te rijkelijken maaltijd, en vereenigt daarmede het aangename van een glas sodawater. Geneeskundigen hebben openlijk hunne goedkeuring er aan gegeven en het hunne lijders aanbevolen als het beste huismiddel in de bovengenoemde aandoeningen, welke aanbeveling het boven alle andere middelen met regt verdient; daar het even heilzaam is voor een gezond als voor een zwak gestel.

Het is het algemeen gevoelen, dat de jichtaanvallen pogingen zijn van de natuur tot uitdrijving van *scherpe stoffen*, welke zich in de bewerktuiging opgehoopt hebben. De Bruischmagnesia nu is uiterst geschikt om de ophooping dezer scherpe stoffen te voorkomen, en door hare verkoelende en koortswerende eigenschappen de nadeelige gevolgen van het gebruik van prikkelende spijzen en dranken krachtdadig te bestrijden. Zij herstelt en verbetert het gestel zonder ongemak, pijn of eenig gevaar, daar zij het ontstaan van zuur voorkomt en alle onverteerbare zelfstandigheden verwijdert.

De flesch kost f 2 in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts. (3237)

(3235) Een solied **JONG MENSCH, Horologiemaker**, het ordinair fijn werk grondig magtig, kan spoedig voor vast geplaatst worden, tegen huisselijk verkeer, met kost, inwoning en billijk salaris. Adres eigenhandig, *franco* bij L. HESSELINK, Mr. Horologiemaker te Leiden.

(3234) Met Augustus of eerder, biedt zich aan, eene bekwame **Keukenmeid**, van middelbare jaren, zijnde van de beste getuigschriften voorzien. Reflecteerende gelieve zich te vervoegen met *franco* brieven, letter A. bij de Wed. J. R. VAN ROSSUM, Boekhandel te Utrecht.

(3239)

Openbare Verkoop

VAN

PENDULES EN ORNAMENTEN

UIT HET MAGAZIJN VAN

C. VAN ARCKEN.

[illegible] den ondergeteekende worden voorgegaan, op Vrijdag 22 Mei 1857, in de *Garnalen Doelen*, op den Singel, des voormiddags ten 10½ uur precies.

VAN ARCKEN.

(3236) Bij G. W. VAN BELLE, te Rotterdam, is van de pers gekomen:

Eligius de Organist, of de twee Neven, Gevolgd door **Peters**: Episode uit een reis door Zwitserland. Een groot 8°. boekdeel van 337 pag. Prijs f 2.20.

In den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN zijn voorhanden:

8°. Registres, Mobilier et Matériel pour salles d'asile.

REGISTRES PRESCRITS PAR LE RÈGLEMENT DES SALLES D'ASILE:

1°. REGISTRE DES ADMISSIONS PROVISOIRES:
25 feuilles in-folio. Prix, cartonné . . . f 2.50
40 feuilles *idem* . . . » 3.75

2°. REGISTRE MATRICULE DES INSCRIPTIONS (ADMISSIONS DÉFINITIVES):
25 feuilles in-folio. Prix, cartonné . . . f 2.50
40 feuilles *idem* . . . » 3.75

3°. REGISTRE DE MÉDECIN:
25 feuilles in-folio. Prix, cartonné . . . f 2.50
40 feuilles *idem* . . . » 3.75

4°. REGISTRE DES VISITES D'INSPECTION:
25 feuilles in-folio. Prix, cartonné . . . » 2.50
40 feuilles *idem* . . . » 3.75

5°. REGISTRE DE PRÉSENCE DES ENFANTS:
25 feuilles in-folio. Prix, cartonné . . . » 2.50
40 feuilles *idem* . . . » 3.75

REGISTRES FACULTATIFS POUR LES SALLES D'ASILE

1° REGISTRE DES VISITEURS:
25 feuilles in-quarto. Prix, cartonné . . » 1.25
40 feuilles *idem* . . » 2.00

2° REGISTRE DES RECETTES ET DÉPENSES:
25 feuilles in-quarto. Prix, cartonné . . » 1.25
40 feuilles *idem* . . » 2.00

Bons points destinés à être donnés en récompense aux enfants. Chaque feulle se vend séparément, soit imprimée en couleur sur papier blanc, soit imprimée en noir sur papier de couleur. Prix de chaque feuille 7½ c.

Cette nouvelle collection se compose de 15 feuilles, qui comprennent chacune 56 bons-points portant les indications suivantes, avec attributs: 1 Lecture. — 2. Écriture. — 3. Histoire. — 4. Grammaire. — 5. Géographie. — 6. Mémoire. 7. Arithmétique. — 8. Cathéchisme. — 9. Religion. — 10. Bon point. Les nos 11, 12, 13, 14 et 15, sont la répétition des bons points de lecture, d'écriture, d'histoire, de géographie et de religion, autrement disposés.

Christ en cuivre bronzé, sur croix noire de 70 c. f 3.37½
Image de la Sainte Vierge, belle lithographie en noir, avec encadrement . . . f 5.50
Portraits-Médaillons de N.-S. Jésus-Christ et de la Sainte-Vierge, en marbre céramo avec cercle doré, format 35 centimètres. Les deux f 9.00
Un seul. . . . » 2.75
Les mêmes, format de 20 centimètres . . » 4.50
Un seul. . . . » 2.75
Cadres en bois pour recevoir les images . » 1.75
Portefeuille pour renfermer les images. » 1.50
Tableau des absents pour une salle d'asile de 180 enfants. Planchette avec feuilles mobiles, toute disposée . . . f 3.00
FEUILLE DE RECHANGE pour un mois . » 0.25
CARTE à découper pour les noms et adresses des enfants, et contenant 60 étiquettes . f 0.10
Porte-Tableau de lecture, avec siége. . » 2.25
Grand boulier compteur de 100 boules de dix couleurs différentes, avec pied . . f 11.00
Petit boulier compteur de 100 boules de dix couleurs différentes, destiné à être suspendu f 3.37½
Baguette ou touche de moniteur f 0.12½
Tableau noir verni de 1 mètre sur 75 cent. f 4.50
Chevalet pour tableau noir, à chevilles » 3.30
Craie de 8 centimètres le bâton. La grosse » 0.27½
Compas de bois pour craie, à vis de pression, pointe en fer et portecrayon en cuivre . f 0.70
Éponge pour le tableau . . » 0.15
Grande Équerre à jour, divisée en cent. f 0.97½
Ardoise de 16 sur 25 cent., avec alphabet de minuscules gravé . . . f 0.35
Ardoise de 16 sur 25 cent., avec alphabeth de majuscules gravé. . f 0.40
Ardoise de 16 sur 25 cent., avec simples figures géométriques et petits dessins gravés. f 0.67½
Ardoise de 16 sur 25 cent., rayée pour l'écriture » 0.10
Ardoises nues, de 14 sur 20 cent. Le cent » 4.12½
Ardoises *idem*, de 14 sur 25 cent. Le cent » 5.50
Ardoises encadrées, de 14 sur 20 cent. Le cent » 20.00
Ardoises *idem*, de 14 sur 25 cent. Le cent » 19.25
Ardoise factice en carton-pierre, de 10 sur 17 c. » 0.15
Ardoise *idem* de 11 sur 20 cent. » 0.17½
Petite Éponge pour ardoise . . . » 0.07½
[illegible] » 0.25
Crayons d'ardoise, gros. Le cent . » 0.35
Crayons d'ardoise, montés en bois. La grosse » 2.80
Portecrayons en cuivre. La douzaine de 35 c. » 3.70
Claquoir en acajou, forme de livre . » 0.85
Claquoir en acajou, forme ovale . » 1.12½
Signal en bois, à manche . » 0.55
Sonnette n° 1, manche en bois . » 0.70
Sonnette n° 2, manche *idem* . » 1.12½
Sifflet en buis verni . » 0.15
Sifflet en corne . » 0.20
Diapason donnant le *la* . » 0.85
Collection de 18 figures planes et de 8 solides de géométrie, avec les noms écrits . f 3.50

Bij bovengenoemde is gedrukt, en wordt met succes gedebiteerd:

HANDBOEKJE

VAN

CHRISTELIJKE GODSVRUCHT,

OF

Verzameling van Oefeningen en Gebeden

met aanwijzing der daaraan verbonden Aflaten, door A. HENRIET, R. C. Pr. *Met Kerkel. Goedkeur.* Prijs f 0.60.

Om meer den aard van dit boekje bekend te worden volgt hier eene korte opgave van den voornaamsten inhoud:

H. Hart van Jesus. — *H. Kruisweg.* — *H. Kindschheid. Zalige Dood.* — *Congregatie der Allerheiligste Maagd Maria* kleine getijden der Onbevlekte Ontvangenis. — *Onbevlekt Hart van Maria.* — Broederschap — Gebeden — Litanie — Toewijding. — Onbevlekte Ontvangenis — Negendaagsche Oefening. — Litanie. — *H. Schapulier.* — *Rozekrans*, wijze om die te bidden enz. — *Over het wijden der Rozekransen, Medailles, Kruisbeelden, enz.* — Aflaten aan verschillende rozekransen verbonden. — *Levende Rozekrans.* — *De Maand van Maria. Vereering van den H. Joseph.* — *Devotie tot den H. Aloysius. Vereering van den H. Willibrordus.* — *Geestelijk Verbond. Over de Aflaten.* — Nut der Aflaten, wat een Aflaat is, vereischte om aflaten te verdienen — om de gunsten van het Jubilé deelachtig te worden. — Eenige gebeden om aflaten te verdienen. — Verzameling en aanwijzing van verscheidene aflaten. — Bijzondere voorwaarden voor verschillende aflaten. Volle aflaten door het jaar te verdienen. — Aanwijzing der feesten en voornaamste aflaten, welke op verschillende dagen te verdienen zijn.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.